بسمه‌تعالی

«برنامه عملیاتی ترویج و آموزش کارآفرینی»

هدف کلان

ترويج و آموزش كارآفريني

الزامات قانونی

- ماده ۸۰ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوري اسلامي ايران (بندهاي الف تا هـ)
- ماده ۱۴ آئين نامه اجرايي بندهاي الف تا ه ماده ۸۰ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوي اسلامي ايران
- نقشه توسعه كارآفريني كشور مصوب پنجاه و هشتمين جلسه شوراي عالي اشتغال (مورخ ۹۱/۳/۳۰)

اصول حاکم بر برنامه

- **جامعیت:** این برنامه در بر گیرنده کلیه فعالیت‌ها و برنامه‌های دستگاه‌های ذیربط در طول مدت برنامه پنجم توسعه است.
- **هم پیوندی:** برنامه عملیاتی با برنامه‌های فرادست و پایین‌دست، ارتباطی هم‌پیوند دارد .
- **تمرکز بر اجرا:** این برنامه به منظور اجرایی کردن چشم‌انداز و راهبردهای کلان توسعه کارآفرینی تهیه شده است.
- **انسجام درونی:** بخش‌های مختلف برنامه با یکدیگر هماهنگ بوده و فاقد تضاد، تناقض و ناسازگاری هستند.
- **نظم** : برنامه دارای توالی منطقی و ارتباط منظم بین عوامل درونی و بیرونی است.
- **واقع گرایی:** این برنامه متکی برداده‌ها واطلاعات واقعی که ناش از منابع معتبر می باشد ترسیم شده است.
- **مستند بودن:** برنامه مبتنی بر الزامات قانونی، حقوقی و فنی برنامه همچنین مبانی نظری می باشد.
- **زمان مندی:** دامنه زمانی تحقق اهداف برنامه مشخص می باشد و تعیین گردیده است که اهداف و مراحل آن در چه زمان‌هایی باید محقق شود.
- **هدف مندی:** دستاوردهای مورد انتظار، صریح، روشن و معطوف به هدف مشخصی می باشند.
- **برآورد منابع مالی:** منابع مالی مورد نیاز از منابع داخلی دستگاه‌ها، کمک‌های دولت و مانند آن‌ها می‌باشد.
- **الزامات ساختاری:** الزامات ساختاری در برنامه مشخص گردیده است.
- **انعطاف پذیری:** هر برنامه باید از انعطاف لازم برای اصلاحات برخوردار باشد

ساختار تدوین برنامه عملیاتی

- **کمیته راهبری و تلفیق برنامه به ریاست معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال**
- دبیرخانه (دفتر توسعه کارآفرینی)
  - کمیته علمی
  - کمیته اجرایی
  - کارگروه تخصصی ترویج کارآفرینی
  - کارگروه تخصصی آموزش کارآفرینی

ویژگی های برنامه عملیاتی

برنامه عملیاتی ترویج و آموزش کارآفرینی، انتظارات زیر را محقق می سازد

- **امکان اتصال به بودجه‌های سنواتی به خصوص بودجه عملیاتی را در دستگاه‌های ذیربط دارد.**
- **قادر است طرح‌های فرادست از جمله نقشه جامع توسعه کارآفرینی و طرح‌های بخشی دستگاه‌های ذیربط را در موضوع کارآفرینی به زبان قابل فهم بودجه تبیین نماید.**
- **دربرگیرنده کلیه فعالیت‌ها و برنامه‌های ترویج و آموزش کارآفرینی می باشد و همه فعالیت‌ها را هم راستا و در رسیدن به اهداف تعیین شده هماهنگ می نماید.**
- **زمینه های اجرای برنامه‌ها و ارائه خدمات و برآورد منابع تأمین مالی را فراهم می‌نماید.**
- **با این برنامه اولویت‌های اصلی کارآفرینی و کارآفرینان را مشخص و آن را در تخصیص منابع منعکس نموده است.**
- **تصویر دقیق و شفافی از وضعیت کارآفرینی و کارآفرینان در سال‌های آینده در اختیار متولی و مدیریت حوزه کارافرینی کشور قرار می دهد.**
- **مبتنی بر چارچوب‌های قانونی موجود در زمینه تدوین برنامه‌ها از جمله قانون برنامه پنجم توسعه کشور و آئین نامه‌های اجرایی مصوب ذیربط می باشد.**
- **از اسناد و برنامه‌های موجود و نیز ظرفیت های دستگاه‌های ذیربط حداکثر استفاده را به عمل آورده و از دوباره کاری پرهیز شده است.**
- **از تجارب جهانی و مبانی نظری تدوین برنامه‌های میان مدت استفاده بهینه به عمل آمده است**

چالش های کارآفرینی

چالش های آموزش کارآفرینی

۱. فقدان انسجام نظری و درک و ادبیات مشترک از واژه کارآفرینی
۲. مبهم بودن هدف گذاریها
۳. چالش در ملاک ها و معیارهای ارزیابی اثربخشی دوره ها
۴. چالش در محتوا و شیوه‌های آموزش
۵. چالش در کیفیت مدرسان آموزش کارآفرینی
۶. چالش در اثربخشی روشهای آموزشی
۷. عدم شناسایی نیازهای آموزشی و مهارتی یادگیری فراگیران، متناسب با شرایط کسب و کار حاکم بر جامعه
۸. عدم تعامل کافی و مناسب بین بخشهای اقتصادی و نظام آموزشی کشور
۹. ناکافی بودن نهادهای آموزشی موجود برای پوشش کامل آموزش‌های کارآفرینی.
۱۰. عدم کاربست و بهره برداری موثر و کارآمد از یافته های پژوهشی در امر آموزش کارآفرینی

چالش های ترویج کارآفرینی

۱. شناخت ناکافی از کارآفرینی در دستگاه های سیاستگذار ذیربط
۲. ناکافی بودن تجارب قبلی در کشور جهت توسعه کارآفرینی همچنین حمایت و پشتیبانی از کارآفرینان
۳. فقدان مدیریت یکپارچه راهبری در حوزه ترویج کارآفرینی
۴. عدم تعامل کافی بین نهادها و دستگاه های دولتی و غیردولتی
۵. عدم تعامل بین صنعت و نظام آموزشی کشور
۶. فقدان ارتباط منطقی و معنی دار بین اهداف نهایی نظام آموزشی با فرهنگ نوآوری
۷. فقدان مدیریت کشف خلاقیت‌ها و استعدادپروری
۸. عدم توجه کافی به نقش و جایگاه کارآفرینان در کشور مبتنی بر شایسته سالاری
۹. عدم تناسب منطقی و عادلانه بین تلاش‌های واقعی و ارزش‌آفرینانه مردم با میزان بهره‌مندی اقتصادی آنها
۱۰. انفصال بخش های سه گانه اقتصاد ملی با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیق و توسعه برای تبدیل دانش به ثروت
۱۱. ناکافی بودن ساز و کار های قانونی جهت جلب مشارکت کارآفرینان داخلی و ایرانیان خارج از کشور در توسعه اقتصاد کارآفرینی مبتنی بر دانش
۱۲. تاثیرپذیری تصمیم‌سازی‌های فرهنگی از تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و سیاسی

اهداف اختصاصی آموزش کارآفرینی

هدف ۱
تلاش در جهت آموزش و پرورش افراد کارآفرین با تاکید بر نیازهای بازار کار و توسعه مشاغل نو

هدف ۲
ارتقاء و پایش اثربخشی آموزش های کارآفرینی و مهارت‌های کسب و کار

راهبرد ۱
ایفای نقش موثر نظام آموزشی کشور در پرورش انسانهای خودباور ، خلاق، نوآور و توانا در تولید علم و فناوری های نوین متناسب با ارزش‌ها و نیازهای جامعه

- **سیاست ۱** – باز تعریف و نوسازی ساختار نظام آموزشی کشور با تاکید بر نیاز بازار کار و توسعه مشاغل نو
  - **برنامه اجرایی ۱** – بازنگری محتوا و روشهای نظام آموزشی کشور با تمرکز بر اصلاح بینش‌ها و مهارت‌ها به منظور انتقال مفاهیم پایهٔ علمی و علاقمندسازی دانش آموزان و دانشجویان به ایجاد روحیه خودباوری و توانمندسازی ایشان.
  - **برنامه اجرایی ۲** – تامین و توسعه منابع انسانی نظام آموزش و پرورش منطبق بر نیازهای فضای کسب و کار و اصلاحات ساختاری این نظام
- **سیاست۲** – استقرار نظام های آموزشی کارآفرینانه مبتنی بر رشد خلاقیت‌های علمی ، هنری و مهارتی و تقویت روحیه پژوهشگری دانش‌آموزان و دانشجویان
  - **برنامه اجرایی ۳** – توسعه مهارت های کارآفرینی فارغ التحصیلان دانشگاهی با هدف کلی توسعه دانشگاه کارآفرین
  - **برنامه اجرایی ۴** – ایجاد نظام مناسب و کارا برای ارتقای جایگاه مهد کودک‌ها در نظام تعلیم و تربیت به منظور رشد خلاقیت‌ها و مهارت‌های لازم و روحیهٔ جستجوگری و خوداتکایی کودکان

راهبرد ۲
تلاش درجهت یکپارچه سازی آموزش های کارآفرینی استاندارد و هدفمند در سطح کشور

- **سیاست۳** – ساماندهی آموزش های کارآفرینی و مهارت های کسب و کار مطابق با استانداردهای جهانی و بومی سازی آنها متناسب با شرایط بازار کار کشور
  - **برنامه اجرایی ۵** – تدوین نظام نامه آموزش های کوتاه مدت (پودمانی) کارآفرینی و مهارت های کسب و کار
- **سیاست ۴** – نقش آفرینی دولت در سیاستگذاری و نظارت بر امور اجرایی موسسات مجری آموزش و توسعه مهارت‌های کارآفرینی در میان اقشار مختلف جامعه.
  - **برنامه اجرایی ۶** – اعتبار سنجی، تقویت و ساماندهی فعالیت کلیه موسسات مجری آموزش های کارآفرینی و مهارت های کسب و کار
  - **برنامه اجرایی ۷** – زمینه سازی برای استفاده قاعده مند از واژه کارآفرینی توسط متقاضیان تاسیس هر گونه نهاد، موسسه یا شرکت
- **سیاست ۵** – توسعه مهارت های کارآفرینی در میان اقشار مختلف جامعه
  - **برنامه اجرایی ۸** – توانمندسازی کارشناسان و مدیران دستگاههای اجرایی

راهبرد ۳
راهبری و مدیریت یکپارچه آموزش های کارآفرینی

اهداف اختصاصی ترویج کارآفرینی

هدف ۱
تلاش در جهت توسعه فرهنگ سازی کارآفرینی مبتنی بر ارزشهای ایرانی - اسلامی به منظور تعالی و شکوفایی جامعه.

هدف ۲
ارتقای سطح دانش عمومی در خصوص کارآفرینی و نقش آن در توسعه فرد، سازمان و جامعه.

هدف ۳
توسعه و تقویت نگرش مثبت به کارآفرینی به عنوان یک ضرورت فراگیر

هدف ۴
زمینه سازی به منظور ظهور و تقویت شایستگی ها و رفتارکارآفرینانه

هدف ۵
ارتقای منزلت و جایگاه کارآفرینان در کشور

راهبرد ۱
برنامه‌ریزی و سیاستگذاری در جهت ترویج کارآفرینی با بهره مندی از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های موجود در کشور

- **سیاست ۱** – اعتلاء فرهنگ کارآفرینی در جامعه و نهادینه ساختن آن در اندیشه، باور، منش و رفتار جامعه
  - **برنامه اجرایی ۱** – پیاده سازی «برنامه عملیاتی ترویج و آموزش کارآفرینی» توسط دستگاه‌های ذیربط
- **سیاست ۲** – تعظیم و تکریم کارآفرینان و تبیین نقش برجسته آنان در رونق و شکوفایی اقتصادی و توسعه کشور
  - **برنامه اجرایی ۲** – طراحی الگوهای نظام مند، کیفی و فراگیر برای انتخاب، تکریم و بزرگداشت کارآفرینان
- **سیاست ۳** – توسعه ظرفیت‌های لازم در رسانه‌ها، نظام آموزشی کشور و دستگاه‌های فرهنگی
  - **برنامه اجرایی ۳** – اتخاذ تدابیر لازم و مناسب برای افزایش مشارکت کارآفرینان در کشور
- **سیاست ۴** – ترویج روحیه خلاقیت و نوآوری و ارائه الگوهای موفق کارآفرینی
  - **برنامه اجرایی ۴** – انجام اقدامات علمی، پژوهشی، اجرایی و تقنینی (قانونی) در راستای توسعه و ترویج کارآفرینی
- **سیاست ۵** – ترویج مستمر عوامل تقویت کننده فرهنگ کارآفرینی با مشارکت دستگاه های دولتی، نهادهای غیر دولتی و اقشار مختلف جامعه
  - **برنامه اجرایی ۵** – الگوسازی از کارآفرینان و ترویج کارآفرینی در نزد گروه‌های هدف

راهبرد ۲
بهره گیری از قابلیتها و ظرفیتهای کارآفرینان در سطوح مختلف (ملی و استانی)در امر ترویج کارآفرینی

راهبرد۳
توسعه و ترویج کارآفرینی با استفاده از دستاوردهای نهادهای پشتیبان کا.آف نند .

- **سیاست ۶** – بسترسازی به منظور نقش‌آفرینی فعال و موثر کارآفرینان در عرصه های مختلف تصمیم سازی
  - **برنامه اجرایی ۶** – تدوین برنامه به منظور تبیین نقش خانواده، مدارس، دانشگاه‌ها، رسانه ها، محیط‌های اداری و نهادهای اجتماعی در زمینه ترویج کارآفرینی
- **سیاست ۷** – توسعه و گسترش ارزش‌های کارآفرینی در سیاست گذاری ها، برنامه‌ها، قوانین و مقررات تنظیمی
  - **برنامه اجرایی ۷** – ایجاد ساختارهای سازمانی در جهت توسعه و ترویج کارآفرینی
- **سیاست ۸** – پرورش استعدادها در جهت شکوفایی و بروز خلاقیت های کارآفرینانه
- **سیاست ۹** – رفع عوامل بازدارنده و تدوین قوانین و مقررات هم افزا

خلاصه فعالیت ها و اقدامات در بخش آموزش های کارآفرینی و مهارت کسب و کار

ارجاع به هدف	برنامه‌هاي اجرايي	دستگاه مسئول	دستگاه‌هاي همكار	فعالیت ها و اقدامات
۱	بازنگری محتوا و روشهای نظام آموزشی کشور با تمرکز بر اصلاح بینش‌ها و مهارت‌ها به منظور انتقال مفاهیم پایهٔ علمی و علاقمندسازی دانش آموزان به ایجاد روحیه خودباوری و توانمندسازی ایشان	وزارت آموزش و پرورش	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی(سازمان آموزش فنی و حرفه ای)	۱-تقویت و استقرار نظام استعدادیابی و مشاوره و هدایت تحصیلی در مدارس ۲-پیاده‌سازی مدل‌های کشف و رشد خلاقیت ۳- تدوین و اجرای برنامه های یادگیری با استفاده از تجارب کارآفرینان موفق ۴- انجام مطالعات نیازسنجی آموزشی و تدوین منابع آموزشی مورد نیاز در زمینه کارآفرینی ۵-طراحی و پیاده سازی بسته‌های آموزش مقدماتی و پیشرفته کارآفرینی در تمامی مقاطع تحصیلی نظام آموزش عمومی با تاکید بر ارایه آموزش های کاربردی و شبیه سازی محیط کسب و کار، تقویت تفکر خلاق و بهبود مهارت های تاثیرگذاری و ... ۶-طراحی و پیاده سازی بسته های آموزش تخصصی کارآفرینی به تفکیک رشته های مهارتی آموزش متوسطه(شاخه های کاردانش و هنرستان های فنی و حرفه ای) متناسب با شرایط بازار و نیاز جامعه با تاکید بر آینده نگری، ارایه آموزش های کاربردی و شبیه سازی محیط کسب و کار، تقویت تفکر خلاق و بهبود مهارت های تاثیرگذاری و ... ۷- تولید کتاب‌ها، نشریات و جهت دهی به وبگاه‌ها، وبلاگ‌های آموزشی و کمک آموزشی در راستای تقویت تفکر، رشد خلاقیت و روحیهٔ جستجوگری دانش‌آموزان
۱	تامین و توسعه منابع انسانی نظام آموزش و پرورش منطبق بر نیازهای فضای کسب و کار و اصلاحات ساختاری این نظام	وزارت آموزش و پرورش	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی(سازمان آموزش فنی و حرفه ای)	۱-ایجاد نظام مناسب و کارا جهت آموزش ضمن خدمت مربیان و معلمان برای ارتقای دانش، بینش و کسب مهارت های کارآفرینی آنان متناسب با شرایط و فضای کسب و کار ۲- جذب و تامین نیروی انسانی مورد نیاز متناسب با شرایط و فضای کسب و کار ۲-ظرفیت سازی برای بهره گیری از نخبگان، اساتید دانشگاه، کارآفرینان برجسته و صاحبنظران موضوع کارآفرینی در نظام تعلیم و تربیت کشور
۱	ایجاد نظام مناسب و کارا برای ارتقای جایگاه مهد کودک‌ها در نظام تعلیم و تربیت به منظور رشد خلاقیت‌ها و مهارت‌های لازم و روحیهٔ جستجوگری و خوداتکایی کودکان	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی(سازمان بهزیستی کشور)	وزارت آموزش و پرورش	۱-انجام مطالعات نیازسنجی آموزشی و طراحی های آموزشی برای آموزش مربیان ۲-طراحی بسته های آموزشی خلاق محور ویژه کودکان و ترغیب و تشویق مهدهای کودک به ارایه آموزش های خلاق محور ۳-رتبه بندی مهدهای کودک بر اساس برنامه های آموزشی خلاق محور و طبقه بندی تعیین شهریه بر این اساس
۱	توسعه مهارت های کارآفرینی فارغ التحصیلان دانشگاهی با رویکرد شایستگی و هدف کلی توسعه دانشگاه کارآفرین	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۱-انجام مطالعات نیازسنجی آموزش کارآفرینی برای رشته های مختلف دانشگاهی ۲-طراحی و اجرای بسته‌های آموزش تخصصی کارآفرینی در سطوح آموزش عالی متناسب با رشته های مختلف تحصیلی ۳-طراحی و اجرای واحدهای درسی نظری و عملی با موضوع کارآفرینی ویژه کسب و کارهای نظام سلامت با رویکرد تولید خدمت برای مشاغل خدماتی سلامت و تولید کالا برای کسب و کارهای مرتبط ۴- ظرفیت سازی برای بهره گیری از کارآفرینان برجسته و صاحبنظران موضوع کارآفرینی در نظام آموزش عالی کشور ۵- طراحی فرایند ارزشیابی و رتبه بندی دانشگاهها با رویکرد کارآفرینی برای تعیین دانشگاههای کارآفرین

خلاصه فعالیت ها و اقدامات در بخش ترویج کارآفرینی

برنامه‌هاي اجرايي	دستگاه مسئول	دستگاه‌هاي همكار	فعالیت ها و اقدامات
پیاده سازی «برنامه عملیاتی ترویج و آموزش کارآفرینی» توسط دستگاه‌های ذیربط	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	دستگاههای ذیربط[1]	➢ شفاف سازی مسئولیت‌ها و وظایف نهادهای فعال ذیربط در زمینه ترویج کارآفرینی ➢ ساماندهی باز تعریف نقش دستگاه‌ها و نهادها (اعم از دولتی و غیر دولتی) و تقسیم ماموریت آنها با محوریت ترویج کارآفرینی. ➢ شناسایی زمینه‌های همکاری مشترک و تدوین دستور العمل‌های اجرایی در تعامل با دستگاه‌های ذیربط. ➢ طراحیی، تدوین و ساماندهی شاخص‌های ترویج کارآفرینی به عنوان معیاری در ارزیابی تکلیف دستگاه‌های اجرایی.
طراحی الگوهای نظام مند، کیفی و فراگیر برای انتخاب، تکریم و بزرگداشت کارآفرینان	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	دستگاههای ذیربط	➢ برگزاری و حمایت از جشنواره های کارآفرینی و اهداء جایزه ملی کارآفرینی. ➢ تهیه و اجرای طرح کاربرد نمادها، نشانه ها و آثار کارآفرینان در معماری و شهرسازی و سیمای شهری و نامگذاری اماکن و محصولات داخلی بنام کارآفرینان برتر و نخبه. ➢ راه اندازی و تجهیز موزه و نگارستان ملی کارآفرینان برتر و نخبه. ➢ تدوین شاخص های شناسایی کارآفرینان.
اتخاذ تدابیر لازم و مناسب برای افزایش مشارکت کارآفرینان در کشور.	معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	سایر دستگاههای ذیربط	➢ استقرار نظام ویژه خدمات رسانی به کارآفرینان. ➢ بهره گیری از وجود کارآفرینان برتر ملی و استانی در هرم مدیریتی، تصمیم سازی و برنامه‌ریزی کشور. ➢ برقراری مشوق های قانونی به منظور ایجاد انگیزه و جلب مشارکت حداکثری کارآفرینان.
انجام اقدامات علمی، پژوهشی، اجرایی و تقنینی (قانونی) در راستای توسعه و ترویج کارآفرینی.	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	سایر دستگاههای ذیربط	➢ تهیه و تدوین بسته های حمایتی از کارآفرینان و خیرین کارآفرینی. ❖ حمایت از صادرات جدید، فناورانه و دارای ارزش افزوده بیشتر. ❖ اصلاح نظام تعرفه‌ای کشور بر مبنای حمایت‌های تجاری کارآفرینان. ❖ بازنگری در شاخص‌های اهدای جوایز صادراتی با رویکرد کارآفرینی. ❖ تسهیل بیمه صادراتی، کاهش نرخ سود بانکی و اعطای یارانه های صادراتی به کارآفرینان. ❖ حمایت از بخشهای تحقیق و توسعه. ❖ حمایت از تجاری سازی طرحهای پژوهشی، دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی. ❖ فراهم نمودن زمینه مناسب برای استفاده کارآفرینان از تجارب کارآفرینی منطقه‌ای و بین المللی. ❖ پیش بینی تدابیر لازم برای تامین بخشی از هزینه های توسعه و ترویج کارآفرینی از قبیل برپایی نمایشگاه و تبلیغات کارآفرینی توسط دستگاه‌های ذیربط. ❖ برقراری تسهیلات و حمایت های همه جانبه از کارآفرینی دانش بنیان. ❖ تسهیل شرایط فعالیت کارآفرینان در مناطق محروم. ❖ جلب مشارکت سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به منظور تأمین منابع مالی مورد نیاز کارآفرینان ❖ ایجاد تعاونی‌هایی به منظور توسعه کارآفرینی در مناطق محروم کشور. ❖ اعطای تسهیلات یارانه‌ای به مراکز مشاوره و کانون‌های کارآفرینی. ❖ اعطای بورس مطالعاتی به کارآفرینان. ❖ پیش بینی تمهیدات لازم برای تهیه کارت امتیازی کارآفرینان. ➢ تهیه و تدوین آیین نامه مالکیت معنوی و نحوه بهره‌مندی کارآفرینان از سود حاصل از تجاری شدن ایده ها. ➢ تهیه لایحه اعطای امتیازهای خاص برای کارآفرینان برگزیده جشنواره های ملی و بین المللی. ➢ فراهم آوردن زمینه لازم به منظور بهره مندی کارآفرینان برتر از تسهیلات انجام خدمت نظام وظیفه در مراکز تخصصی و کاری مرتبط.

[1]- دستگاه‌هایی که طبق مصوبه شماره ۵۰۸۷۶/ت۳۳۹۱۳هـ مورخ ۸۴/۸/۲۵ هیات محترم وزیران موظف به تاسیس دفاتر کارآفرینی می باشند.

ارجاع به هدف	برنامه‌هاي اجرايي	دستگاه مسئول	دستگاه‌هاي همكار	فعاليت ها و اقدامات
۲	تدوین نظام نامه آموزش های کوتاه مدت (پودمانی) کارآفرینی و مهارت های کسب و کار	وزارت تعاون،کار و رفاه اجتماعی	– سازمان آموزش فنی و حرفه ای –دانشگاه جامع علمی کاربردی –موسسه کار و تامین اجتماعی، سازمان بهزیستی، کمیته امداد امام خمینی(ره)	۱– مطالعه و شناسایی نیازهای یادگیری فراگیران متناسب با شرایط کسب و کار حاکم بر جامعه و اجرای طرح ۲– تدوین و کارآزمایی بسته های آموزشی کسب وکاروکارآفرینی و آموزش مهارتهای فنی و حرفه ای مناسب جامعه هدف تحت پوشش سازمان های حمایتی و پیش بینی طراحی دوره کارآفرینی برای افراد و گروه های خاص ۳– استانداردسازی آموزش های کارآفرینی عمومی و تخصصی و سطح بندی مولفه های آموزشی اعم از مربیان، محتوای دوره، شرایط احراز آموزش گیرندگان و ... با تاکید بر آموزش های عملی، کاربردی و ارتقای شایستگی‌های کارآفرینانه مخاطبان ۴– تدوین استانداردها و چارچوب های تربیت و توانمندسازی مربیان کارآفرینی ۵–تدوین چارچوبها و شاخص های نظارت کیفی بر دوره های آموزش کارآفرینی با تاکید بر اثربخشی آموزش ها ۶–استانداردسازی نظام آزمون و ارزشیابی متناسب با دوره های آموزش کارآفرینی ۷– انجام مطالعات نیازسنجی بازار و شناسایی مشاغل نو با تاکید بر آینده نگری برای طراحی بسته های آموزشی مورد نیاز طی سال های آینده ۸–حمایت از نهادهای غیر دولتی برای تولید منابع و مواد آموزشی و کمک آموزشی در موضوع کارآفرینی ۹– پی ریزی ترتیبات مناسب اجرایی برای برقراری پیوند بین فراگیران موفق دوره های آموزش کارآفرینی و کسب و کار با نهادهای پشتیبان ذیربط و نظام مالی جهت راه اندازی کسب و کار ۱۰– انعطاف بخشی و تنوع در شیوه های آموزش و استفاده از روش‌های نوین آموزش کارآفرینی و مشاوره کسب و کار؛ از جمله آموزش از راه دور ، آموزش online و ... برای آموزش همگانی اقشار جامعه ۱۱– تدوین ضوابط، معیارها و استانداردهای مراکز و موسسات مجری آموزش کارآفرینی و رتبه بندی آنها ۱۲– اتخاذ تدابیر حمایتی اعم از مادی و معنوی از فعالان برتر برگزاری دوره های آموزش کارآفرینی و کسب و کار ۱۳– ایجاد بانک اطلاعات از فراگیران و طراحی مکانیزم های لازم برای رهگیری، پیگیری و مشاهده وضعیت فراگیران به منظور بررسی میزان اثربخشی آموزش های ارایه شده ۱۴– بهره مندی از تجارب نخبگان، اساتید دانشگاه، کارآفرینان برجسته و صاحبنظران موضوع کارآفرینی در برگزاری دوره های آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار
۲	–اعتبارسنجی، تقویت و ساماندهی فعالیت کلیه موسسات مجری آموزشهای کارآفرینی و مهارت های کسب و کار – زمینه سازی برای استفاده قاعده‌مند از واژه کارآفرینی توسط متقاضیان تاسیس هر گونه نهاد، موسسه یا شرکت	وزارت تعاون،کار و رفاه اجتماعی و دستگاههای مشمول	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سازمان آموزش فنی و حرفه ای دانشگاه جامع علمی کاربردی موسسه کار و تامین اجتماعی	۱– کلیه دستگاههایی که قانوناً مرجع صدور و ثبت مجوز فعالیت و اعتبارسنجی هستند باید قبل از صدور و ثبت مجوز فعالیت برای موسساتی که از عناوینی چون آموزش کسب و کار، کارآفرینی و واژه های مشتق از آن استفاده می کنند، تاییدیه معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را اخذ نمایند. این امر شامل اعتبارسنجی و تمدید مجوز فعالیت موسساتی که قبل از این تاریخ ایجاد شده اند، نیز می گردد. همچنین کلیه موسسات متقاضی اجرای انواع دوره های آموزش های کارآفرینی و کسب و کار باید مجوز فعالیت خود را از معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اخذ نمایند. در غیر اینصورت اقدامات قانونی برای لغو فعالیت انجام می پذیرد. این امر شامل تمدید مجوز فعالیت موسسات مجری آموزش های کارآفرینی و کسب و کار که قبل از این تاریخ ایجاد شده اند، نیز می گردد. ۲–معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر اساس دستورالعمل اعتبارسنجی که پس از این تهیه می کند، اختیارات خود را در خصوص بند ۱ به استانها تفویض خواهد نمود. ۳–در صورت مشاهده تخلف از سوی موسسات و ارایه گزارش تخلفات به مرجع صدور مجوز فعالیت، مرجع مذکور موظف است پس از بررسی و تائید اقدام لازم را جهت لغو مجوز فعالیت و سایر اقدامات قانونی انجام دهد.

برنامه‌هاي اجرايي	دستگاه مسئول	دستگاه‌هاي همكار	فعاليت ها و اقدامات
			➢ رایزنی به منظور جذب بدون کنکور کارآفرینان برتر در دانشگاه‌ها. ➢ حمایت از شکل گیری انواع تشکلهای تعاونی همگن، مکمل و خوشه‌ای با محوریت اقدامات کارآفرینانه.
الگوسازی از کارآفرینان و ترویج کارآفرینی نزد گروه‌های هدف.	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	دستگاهها، نهادها، و مراجع فرهنگی و فرهنگ ساز	➢ تولید و پخش مجموعه های داستانی، فیلم سینمایی، مستندهای پژوهشی از زندگی کارآفرینان برای رده‌های گوناگون سنی. ➢ تدریس دروس آشنایی با آراء و اندیشه‌های کارآفرینان برجسته در دوره‌های آموزش ضمن خدمت و سطوح مختلف آموزش متوسطه و عالی. ➢ هماهنگی به منظور برگزاری تورهای داخلی، منطقه ای و بین المللی و بازدید از دستاوردهای کارآفرینی توسط دستگاه های ذیربط. ➢ رایزنی به منظور راه‌اندازی صدای مشاور در حوزه کارآفرینی. ➢ ایجاد مرکز اطلاع رسانی، پژوهش، تجمیع و تبادل تجربیات مناطق مختلف کشور و تجارب بین المللی مرتبط در زمینه کارآفرینی. ➢ احیای هفته ملی مشاغل و کارآفرینی. ➢ طراحی بازیهای رایانه‌ای با محوریت کارآفرینی. ➢ بومی سازی مدل های موفق بین المللی توسعه و ترویج کارآفرینی
تدوین برنامه به منظور تبیین نقش خانواده، مدارس، دانشگاه‌ها، رسانه ها، فناوری اطلاعات وارتباطات(ICT)محیط‌های اداری و نهادهای اجتماعی در زمینه ترویج کارآفرینی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	نهادها و مراجع ذیربط	**خانواده** ➢ تهیه کتابها و جزوه های مناسب جهت آشنا کردن فرزندان با کارآفرینی. ➢ تهیه بسته های حمایتی برای خانواده ها در راستای آشناسازی کودکان با کارآفرینی مادی فرزندان در فعالیتهای ابتکاری. ➢ تاسیس کارگاه‌های خانگی برای فعالیتهای علمی، ابتکاری و نوآورانه نوجوانان و جوانان بویژه در اوقات فراغت. ➢ استفاده از ادبیات داستانی برای تفهیم اهمیت کارآفرینی ➢ زمینه سازی برای تمرین عملی و پرورش روحیات کارآفرینی در فرزندان ➢ شرکت والدین در کلاسهای آموزشی جهت آگاهی آنان از وظایف خود نسبت به فرزندان **مدارس و دانشگاهها** ➢ تحقیق و بررسی راههای توسعه و تعمیم روحیه کارآفرینی در جامعه ➢ شناخت تعاریف، مفاهیم و مصادیق ثروتهای ملی و معرفی کارآفرینی به عنوان مهمترین آنها ➢ ایجاد مراکز مشاوره و اطلاع رسانی کارآفرینی جهت راهنمایی و استعدادیابی شغلی دانش‌آموزان و دانشجویان ➢ ایجاد کارگاه‌های جنبی در مدارس به منظور آموزش و ترویج کارآفرینی. ➢ اعطای بورس تحقیقی و تحصیلی به جوانان خلاق و مبتکر و نوآور در مراکز علمی، فرهنگی و صنعتی کشور ➢ اعطای امکانات، اعتبارات و تسهیلات مالی به منظور حمایت و پشتیبانی از مخترعان، مبتکران، نوآوران و کارآفرینان جوان ➢ ایجاد کانون کارآفرینان در مراکز آموزشی جهت تمرکز و هدایت فعالیتهای نو و جدید جوانان ➢ توسعه و تجهیز کارگاهها، آزمایشگاهها و کتابخانه های عمومی جهت تقویت دانش و تلاش علمی و شکوفایی استعداد جوانان ➢ تالیف و نشر کتب داستانی از زندگی کارآفرینان موثر در جهت ارزشگذاری کارآفرینی ➢ تهیه بروشورهای ویژه اولیا و مربیان در خصوص چگونگی ایجاد روحیه کارآفرینی در فرزندان ➢ ارائه کارگاه‌های تخصصی توسط نمایندگان دنیای کسب و کار و کارآفرینان برتر جهت انتقال تجارب و تاثیرگذاری مثبت به دانش آموزان و دانشجویان

ارجاع به هدف	برنامه‌هاي اجرايي	دستگاه مسئول	دستگاه‌هاي همكار	فعاليت ها و اقدامات

برنامه‌هاي اجرايي	دستگاه مسئول	دستگاه‌هاي همكار	فعاليت ها و اقدامات
			➢ تنظیم برنامه جهت آشنایی دانش آموزان و دانشجویان با اهداف اقتصادی جامعه و تبیین نقش کارآفرینان جهت تحقق آن ➢ تنظیم برنامه جهت تمرین عملی دانش آموزان و دانشجویان در راه اندازی کسب و کارهای جدید ➢ برگزاری کلاسهای آموزشی برای والدین در آگاه ساختن آنان از وظایف و نقش خانواده در پرورش روحیه کارآفرینی فرزندان ➢ طراحی و معرفی راههای توسعه ظرفیتهای اشتغال با توجه به توان موجود و راهبرد کارآفرینی کشور ➢ برنامه ریزی جهت بازدید دانش آموزان از مراکز کارآفرینی مختلف جهت آشنایی آنان با کارآفرینی ➢ نمایش فیلم از فعالیتهای کارآفرینانه مختلف در مدارس جهت آشنایی دانش آموزان ➢ برگزاری مسابقه میان دانش آموزان و دانشجویان جهت برانگیختن حس رقابت شایسته در مسیر کارآفرینی ➢ انتخاب کتاب سال دانشجویی از آثار تحقیقی و تالیفات علمی دانشجویان و مراکز تحقیقاتی در زمینه کارآفرینی ➢ تشکیل کارنامه کارآفرینی برای دانش آموزان و دانشجویان در مراکز آموزش رسمی ➢ برگزاری نمایشگاه از دستاوردهای کارآفرینی در محیط آموزشی ➢ برگزاری جشنواره ملی کسب و کارهای دانش آموزی ➢ انتخاب و معرفی دانش آموزان و دانشجویان کارآفرین نمونه و فعالیتهای ابتکاری، ابداعی و نوآورانه آنان **محله زندگی** ➢ نصب تابلو و بیلبوردهای تبلیغاتی از کلمات قصار بزرگان جهت تشویق به فعالیتهای کارآفرینانه. ➢ برقراری ارتباط میان جوانان محل با کارآفرینان جهت آشنایی آنان با فعالیتهای کارآفرینانه. ➢ برگزاری نمایشگاههای محلی و منطقه ایی از دستاوردهای کارافرینان. **محیط‌های اداری و شغلی** ➢ اهدای کتاب به کارکنان در موضوع فلسفه کارآفرینی و تجارب جهانی در این زمینه ➢ معرفی کارآفرینان سازمانی نمونه در هفته دولت و اعطای جوایز به آنان ➢ تهیه و نصب پوسترهای تبلیغی در مورد اثرهای سازنده کارآفرینی در رشد فردی و اجتماعی و تقویت روحیه کارآفرینی ➢ تشویق مادی و معنوی کارکنان کارآفرین به منظور فرهنگ سازی سازمانی ➢ برگزاری جلسات و دوره های آموزشی با حضور کارآفرینان نخبه، کارکنان و مدیران سطوح مختلف ➢ برگزاری دوره های آموزش و ترویج کارآفرینی در دوره نظام وظیفه عمومی(خدمت سربازی) ➢ تدوین ضوابط و قوانین در جذب نیروها با توجه به ویژگی ها و روحیه های کارآفرینانه آنان ➢ ایجاد بانک اطلاعاتی از آخرین ابتکارها و نوآوری های صنعتی کشور جهت بهره برداری کارکنان و متخصصان ➢ استفاده از ظرفیت کانون های کارآفرینان جهت ساماندهی ابتکارات و نوآوری های کارکنان ➢ برگزاری مسابقات میان کارکنان جهت حل مبتکرانه مشکلات حرفه ای در محیط کار **صدا و سیما** ➢ تهیه و تولید فیلم داستانی و سریال از سرگذشت کارآفرینان موفق و موثر. ➢ برگزاری میزگردهای تلویزیونی جهت شناخت راهکارهای توسعه ظرفیتهای شغلی کشور ➢ پوشش خبری کافی از مراکز مشاوره و اطلاع رسانی کارآفرینی جهت اطلاع مردم بویژه جوانان. ➢ طراحی مناسبت‌ها و رویدادهای تقویت کننده روحیه کارآفرینی. ➢ مصاحبه با کارآفرینان نمونه جهت معرفی خروجیها و دستاوردهای کارآفرینی در سطوح فردی و اجتماعی. ➢ تهیه، تولید و پخش سرود و آهنگ در زمینه کارآفرینی و کارآفرینان و استفاده از کارآواهای محلی در این زمینه. ➢ تبلیغ کارآفرینی به عنوان عظیم ترین ثروت ملی و پشتوانه توان ملی. ➢ تنظیم برنامه های تلویزیونی جهت معرفی فعالیتهای کارآفرینانه مختلف به مردم بویژه جوانان ➢ پخش قطعات زیبا و شیوای ادبی در مورد کارآفرینی ➢ تهیه برنامه های نمایشی از تاثیر عاقبت نگری و دوراندیشی در دستیابی به اهداف کاری ➢ ارائه خدمات مشاوره ای رادیو- تلویزیونی به جوانان برای پرورش روحیه کارآفرینی ➢ معرفی کتب مرتبط با کارآفرینی و کارآفرینان در خلال برنامه های اقتصادی ➢ تهیه فیلم های مستند از تجربیات کشورهای پیشرفته در فعالیتهای کارآفرینانه ➢ پخش جملات کوتاه در خصوص اهمیت کارآفرینی در توسعه اقتصادی – اجتماعی ➢ تولید و پخش میان برنامه های تلویزیونی در خصوص ارزش و اهمیت کارآفرینی **فناوری اطلاعات و ارتباطات** ➢ ایجاد شبکه های اجتماعی تخصصی ➢ ایجاد کنسرسیومی از مراکز و موسسات آموزش کارآفرینی **مطبوعات و نشریات** ➢ چاپ و نشر کتاب و مقاله در زمینه کارآفرینی ➢ اختصاص بخشی از روزنامه ها و نشریه های کثیرالانتشار به معرفی اهداف اقتصادی دولت و نقش کارآفرینان در آن راستا ➢ تبلیغ مراکز اطلاع رسانی و مشاوره کارآفرینی به مردم بویژه به جوانان

ارجاع به هدف	برنامه‌هاي اجرايي	دستگاه مسئول	دستگاه‌هاي همكار	فعاليت ها و اقدامات
۲	توانمندسازی کارشناسان و مدیران کلیه دستگاههای اجرایی	وزارت تعاون،کار و رفاه اجتماعی	دستگاههای اجرایی ذیربط	ارائه آموزشهای کارآفرینی برای کارشناسان و مدیران دستگاههای اجرایی

برنامه‌هاي اجرايي	دستگاه مسئول	دستگاه‌هاي همكار	فعاليت ها و اقدامات
			➢ تالیف و چاپ مقاله هایی در مورد وظیفه و نقش خانواده در رشد و پرورش روحیه کارآفرینی فرزندان ➢ مصاحبه با کارآفرینان نمونه و مسوولین و دست اندرکاران کارآفرینی ➢ هدایت افکار و تلقیات عمومی در جهت تقویت انگیزه های شایسته کارآفرینی ➢ نشر ویژه نامه هایی در زمینه کارآفرینی ➢ تهیه خبر ، گزارش و اطلاع رسانی از وظایف مراکز مشاوره و اطلاع رسانی کارآفرینی ➢ مصاحبه با صاحبنظران و کارشناسان جهت شناخت راهکارهای توسعه ظرفیتهای کارآفرینی کشور ➢ تالیف و چاپ گزارش پیرامون ویژگیها و مختصات فعالیتهای کارآفرینانه مختلف ➢ استفاده از هنر جهت ترویج و ایجاد روحیه کارآفرینی ➢ تهیه گزارش از فعالیتهای داوطلبانه و خیرخواهانه مردم در امر توسعه کارآفرینی
ایجاد ساختارهای سازمانی در جهت توسعه و ترویج کارآفرینی.	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	نهادها و دستگاههای ذیربط	➢ ایجاد سازمان نظام کارآفرینی کشور ➢ راهبری و نظارت بر تشکیل و توسعه نهادهای مشاوره ای کارآفرینی(ایجاد و توسعه کلینیک های کارآفرینی، خدمات اطلاع رسانی، و...) ➢ مشارکت در توسعه نهادهای فناوری کارآفرینی(توسعه پارک های علم و فناوری، مراکز رشد، ایجاد و توسعه مناطق ویژه کارآفرینی، ایجاد و توسعه شهرکهای فناوری، تاسیس و توسعه صندوق های غیردولتی پژوهش و فناوری کارآفرینی، توسعه تعاونی ها و غیره) ➢ راهبری و نظارت بر تشکیل و توسعه نهادهای علمی– آموزشی کارآفرینی (توسعه واحدهای تحقیق و توسعه، توسعه دانشکده ها و دانشگاه های کارآفرینی، حمایت از تاسیس آموزشگاه های تخصصی توسط کارآفرینان، اصلاح نظام آموزش وپژوهش و غیره) ➢ راهبری و نظارت بر تشکیل و توسعه نهادهای حمایتی از کارآفرینان (تاسیس انجمن های خیریه کارآفرینی و غیره) ➢ راهبری و حمایت از توسعه شرکت های مادر تخصصی کارآفرینی ➢ تهیه و اجرای برنامه جامع توانمندسازی تشکل های مردم نهاد کارآفرینی با هدف تقویت مشارکت آنها در نهادهای عالی تصمیم سازی، سیاستگذاری و برنامه ریزی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال

دفتر توسعه کارآفرینی و بهره وری نیروی کار

تابستان ۱۳۹۲